

собствените си и учителските интереси от закриващото се училище. Едновременно с това обаче в никакъв случай те не бива да се изживяват като местни феодали, които да говорят от името на ромската общност.

Ръководителите на учебни заведения, които трябва да приемат ромските деца, са в по-изгодна позиция от гледна точка на личните интереси. От гледна точка на трудностите в работата обаче те ще се срещнат с много непознати за тях проблеми. Определено те се нуждаят от нови знания и информация за водене на ефективна учебно-възпитателна работа в условията на многокултурност и многоетничност. Познаването на ромската общност като културна идентичност само може да облекчи работата им при общуването с ромски родители и ученици. Обучения за ефективен мениджмънт, правила и стандарти ще направи действията им по-резултатни.

Един от най-сериозните недостатъци в управлението на образованието е пълната неспособност на административните ръководители да се работи в партньорство и кооперативно да се планира. В това отношение директорите и техните заместници също се нуждаят от специализирано обучение.

Училищните ръководства, планирайки учебно-възпитателната работа на своите училища в Годишния план, отчитат спецификата на децата, които се обучават в тях, като залагат дейности, свързани с:

- » работа с деца билингви;
- » мотивиране на участието в учебен труд;
- » диагностика на развитието;
- » интеркултурно обучение;
- » опознаване културната специфика на ромския етнос;
- » осмисляне на интеграционния процес паралелно с идентичността и гарантиране на нейното съхранение и развитие;
- » обучение без предразсъдъци и други.

3. Учителите

Учителите от ромското училище запазват работните си места при положение, че остава непроменен броят на учениците, на които преподават. Техните часове през седмицата се формират така, че да могат спокойно да изпълняват професионалните си ангажименти независимо от това, че ще им се налага да попълват своя норматив, като преподават в две различни сгради (ромското и приемното училище), отстоящи на известно разстояние. Това важи особено за учителите по различните учебни предмети в средния курс.

Със смесването на ромски с български и други неромски деца от едно населено място под един училищен покрив учителите в смесените училища ще изпитат на собствения си гръб дефицита от непознаване на механизмите за преподаване в многокултурна среда. Едновременно с това те ще осъзнаят невъзможността да бъдат максимално полезни на ромските деца поради незнаене на ромски език, непознаване на ромските културни традиции и поради собствените си предразсъдъци към ромите. Тези дефицити в подготовката им може да се преодолеят чрез следните дейности:

1. Задължително изучаване от сегашните студенти и бъдещи учители